

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 04. avgust 2022.godine

RTS- Dr Banko: Da bi koronavirus postao blag potrebno je vreme

RTS- Porođaj – trenutak najveće sreće, ali i traume, šta bi pomoglo da se smanje negativna iskustva

BLIC- Oprema se bolnica u Kikindi: Pokrajinska vlada opredelila 75,2 miliona dinara za nabavku

N1- Delić: Ažurirati liste čekanja u zdravstvu i obezbediti dostojanstvo zaposlenih

RTV- Đerlek: I privatnici će izdavati elektronske recepte

POLITIKA- Počeli specijalistički pregledi za vojne penzionere na VMA i vojnim bolnicama u Novom Sadu i Nišu

Dr Banko: Da bi koronavirus postao blag potrebno je vreme

Profesorka Ana Banko, virusolog sa Medicinskog fakulteta u Beogradu kaže da je analiza proračunata da poreklo aktuelnog koronavirusa datira sedam do 50 godina pre nego što se desila pandemija, dok prethodni koronavirusi, koji su blagi, datiraju u ljudskoj populaciji čak 150 do 800 godina, što znači da je potrebno vreme da bi virus postao blag.

Profesorka Ana Banko kaže da niko nije mogao da pretpostavi koliko će trajati pandemija koronavirusa i da su prethodna iskustva pokazivala da epidemije i pandemije, naročito one koje su dolazile sa azijskog kontinenta, obično traju sezonski ili godinu do dve.

"Ni u ovom trenutku ne možemo da predvidimo dalji tok pandemije, ali je činjenica da su faktori koji su uticali i utiču na tok i evoluciju pandemijskog toka virusni - on se menja i pokazuje neke svoje osobine koje možda nismo očekivali, a to je sistemsko izazivanje akutne bolesti", objašnjava doktorka Banko.

Kaže da je značajan faktor i stil života odnosno kretanje ljudi.

"Što se tiče brojeva, danas obraćamo pažnju ne samo na brojeve koji se tiču novozaraženih jer je pitanje koliko su precizni pošto se mnogi ljudi ne testiraju, već i na brojeve hospitalizovanih i smrtnih ishoda", ističe Banko.

Kaže da podaci govore da je omikron, koji je dominantniji soj, blaži u odnosu na prethodne, ali da se izuzetno brzo širi, pa porast broja novozaraženih ne prati porast broja hospitalizovanih i preminulih, bar ne kao u ranijim talasima.

Što se tiče porekla virusa, Banko kaže da ne možemo biti 100 odsto sigurni iz kog prirodnog rezervoara dolazi, ali da se sumnja na slepog miša i pangolina.

"Neka razmena genetičkog materijala je nastala i stvorio se novi virus. Analizama je proračunato da poreklo virusa datira sedam do 50 godina pre nego što se desila pandemija, dok prethodni koronavirusi, koji su blagi, datiraju u ljudskoj populaciji čak 150 do 800 godina. Dakle, da bi postao blag, potrebno je vreme", objašnjava Banko.

"Veći broj doza linearno povećava efikasnost vakcina"

Ana Banko naglašava da je činjenica da virus mutira i da se do sada nakupilo važnih tridesetak mutacija u omikronu.

"Do sada znamo da su najvažnije mutacije u spajk proteinu koji utiču na vezivanje za receptore, na način širenja i na izbegavanje imunskog odgovora", ističe Banko.

Kaže da su ispitivanja pokazala da veći broj doza linearno povećava efikasnost vakcina protiv koronavirusa.

Ističe da četvrtu dozu vakcine treba da prime svi stariji od 50 godina i mlađi od 50 godina koji imaju pridružena hronična oboljenja.

Banko kaže i da virus kod mnogih opstaje dugo nakon akutnog preležanog koviida i da produženi kovid nije u korelaciji sa težinom kliničke slike akutnog koviida.

Što se tiče majmunskih boginja, Banko kaže da brine to što je sada van afričkog kontinenta mnogo više zaraženih nego što je istorijski zabeleženo, ali da se van Afrike širi zapadnoafrički soj koji ima nižu stopu smrtnosti.

Porodaj – trenutak najveće sreće, ali i traume, šta bi pomoglo da se smanje negativna iskustva

Rađanje bi trebalo da bude jedan od najsvetijih događaja u životu svake žene. Iako većina lekara i babica savsesno obavlja svoj posao, mnogo je mama koje tvrde da su iz sala za porođaje izašle sa velikim traumama. Ne zbog samog porođaja već, kako kažu, zbog odnosa osoblja prema njima. Ukoliko pacijentkinje imaju neku pritužbu, neka se obrate upravi klinike, rekao je ginekolog u "Narodnom frontu" Milan Perović.

Možda "akušersko nasilje" nije pravi izraz za loša iskustva na porođaju o kojima sve češće govore žene, ali drskost i uvrede lekara i babica, porodilje kažu da ne mogu da zaborave.

Na aroganciju i uvrede lekara i sestara na klinici "Narodni front" požalila se naša koleginica, koja te 2018. nije imala sreću da po drugi put postane majka.

"Pored toga što sam znala koji je ishod, a to je da ću u 34. nedelji roditi mrtvu bebu, doživela sam i brojne neprijatnosti na porođajnom stolu, gde me je anesteziolog-lekar vređao zbog profesije kojom se bavim, a novinarka sam. Rekao mi je da su svi novinari, sudije, tužioci, šljam ovog društva i da ne bi trebalo da postoje i da, s obzirom na to da sam ja jedna od njih, anestezija sigurno neće uspeti", priseća se trenutaka s porođaja Tijana Radonjić, novinarka RTS-a.

Slična iskustva žena mogu se pročitati i na društvenim mrežama, gde se osnivaju grupe i forumi koji se zalažu za donošenje zakona po kome bi muževi, besplatno, mogli da budu sa porodiljama kako bi ih zaštitili od, kako kažu, psihičkog zlostavljanja u porodilištu. Većina žena sa ovakvim iskustvom ne pokušava da se žali i pokrene sudski postupak.

"Moje iskustvo je bilo jako traumatično i bolno, i svaki put kad pričam o tome, ja sve to zaista na neki način ponovo proživljam. I moja odluka je bila da ne ulazim ni u kakve postupke upravo da bih zaštitila sebe. Mislim da se zbog toga žene ne odlučuju da to prijave. Ali s druge strane, nemojte da mislite da one nemaju svoju reakciju. Svaka od njih ima svoju reakciju, a jedna od njih je možda upravo ta da ne odluče da rode drugo ili treće dete", navodi Radonjićeva.

Na inicijativu nekih portala, kao i zbog peticije koju je potpisalo više od 72.000 ljudi, verovatno će već od jeseni u porodilištu Zemunske bolnice biti omogućeno besplatno prisustvo pratioca na porođaju. Još nema najava da će i druga porodilišta podržati ovu ideju.

Dr Perović daje savet pacijentkinjama: Obratite se upravi klinike

Dr Milan Perović, ginekolog klinike "Narodni front", rekao je da mu je žao ako bilo ko ima negativno iskustvo. Rađanje je, kako ističe, čin koji treba da obeleži ceo život jedne žene, i žena bi trebalo da ga pamti kao jedan od najsrećnijih dana.

"Ako postoji takav slučaj, ne možemo o njemu pričati na televiziji, postoje procedure, ako postoji sumnja na tako nešto, treba prijaviti, kroz procedure, kroz državne institucije i institucije ovog sistema – sve se prolazi na način kako bi trebalo", rekao je Perović.

Savetuje pacijentkinjama, ako imaju neku pritužbu, da se obrate upravi klinike.

"Ne samo upravi naše klinike nego i ostalim zdravstvenim ustanovama, državnim institucijama, koje zaista blagovremeno reaguju na svaku vrstu pritužbe kroz strogo određene procedure", kaže on.

Budući da se iznose stvari koje nisu lake, moraju da se i dokažu i da prođu ne kroz medije nego kroz institucije.

Ko može biti na porođaju

Prikupljeno je više od 72.000 potpisa kojima se traži da država omogući besplatnu pratnju mamama u porođajnoj sali. Cilj je da se spreči nasilno i uvredljivo ponašanje medicinskih radnika u porodilištima u Srbiji.

Neka porodilišta imaju uslove za pratnju, neka ne, ali svakako je za vreme pandemije ova mogućnost ukinuta.

Dr Perović kaže da žele da porođaju prisustvuje ne samo muž nego i majka, eventualno dula.

"Imamo predivna iskustva u vezi s tim, jer smo u 'Narodnom frontu' bili pioniri svih tih pozitivnih iskoraka u pružanju zdravstvene nege, posebno osetljivoj populaciji pacijenata kao što su trudnice", rekao je Perović.

Klinika "Narodni front" je prva omogućila da suprug prisustvuje porođaju i više od 10 godina se to ne naplaćuje, napomenuo je dr Perović.

Mi to podržavamo, imamo dobra iskustva i veliki broj zadovoljnih roditelja koji su prisustovali fantastičnom činu, kaže Perović.

Klinika je jedan od lidera ne samo u Srbiji već u Evropi po broju bezbolnih porođaja – bili smo pioniri, omogućili smo dodatni kvalitet ženama pri porođaju, naveo je doktor.

Rekao je da nije upoznat za slučaj Milice Filipović, koja tvrdi da je pobacila u toaletu "Narodnog fronta", čišćena joj je materica bez anestezije, a lekar joj je rekao da "to nije beba, nego 40 grama".

Dr Perović kaže da za svaki sporan slučaj, ako je prijavljen, postoji istraga.

O indukovanom abortusu

Govoreći o indukovanom abortusu, Perović kaže da postoje određeni vodiči dobre kliničke prakse koje su izdala najrenomiranija strukovna udruženja u svetu i Američki koledž akušera i SZO, gde se ne preporučuje rutinska primena anestezije tokom indukovanog bilo medikamentoznog bilo hirurškog abortusa.

Ne znam za taj slučaj, ali ono što struka i vodiči svih svetski najpoznatijih udruženja govore jeste da ne postoji preporuka za rutinsku primenu anestezije, dodaje on.

Nezgodno je komentarisati slučaj ako nemate dovoljno podataka, rekao je Perović.

Telemedicina i teleabortus postoje u najrazvijenijim zemljama sveta. Kod nas – to treba da se obavi u bolnici, što je ispravniji način, kaže Perović.

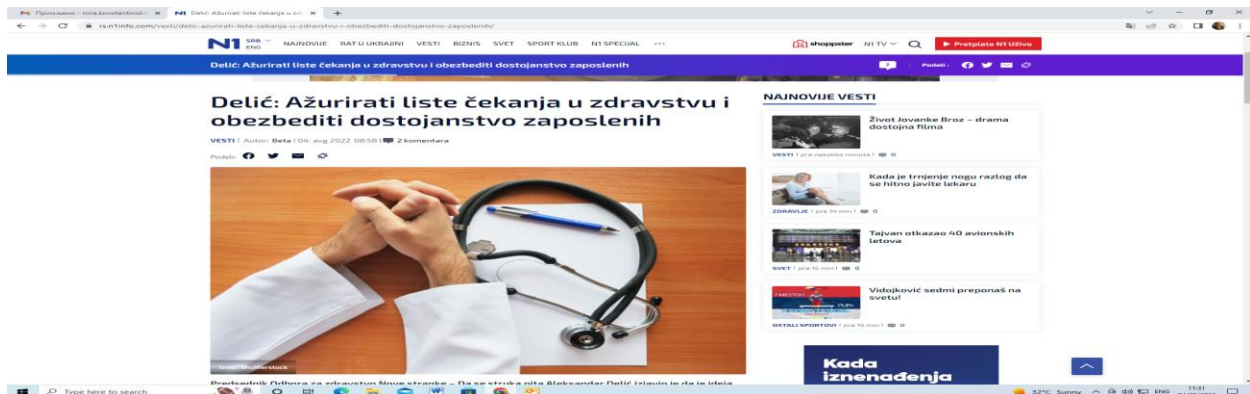
U izvođenju svih tih pobačaja koriste se najsavremeniji lekovi. Svi ti lekovi se primenjuju kako u svetu, tako i kod nas, rekao je Perović.

"Niko nije srećan kada žena mora da pobaci", zaključio je Perović.

Oprema se bolnica u Kikindi: Pokrajinska vlada opredelila 75,2 miliona dinara za nabavku

Pokrajinska vlada je danas donela zaključak da se za potrebe Opšte bolnice u Kikindi u javnu svojinu pribavi medicinska oprema u ukupnoj vrednosti od 75,2 miliona dinara. Bolnica će dobiti aparat za mamografiju, plazma sterilizator, aparat za radioskopiju, EEG aparat, digitalni dermoskop, bipolarni elektrorektor, fleksibilni ureterorenoskop s laserom, set za uretrocitoskopiju i operacionu lampu.

Delić: Ažurirati liste čekanja u zdravstvu i obezbediti dostojanstvo zaposlenih

Predsednik Odbora za zdravstvo Nove stranke – Da se struka pita Aleksandar Delić izjavio je da je ideja da elektronski recepti koji bi se izdavali u privatnoj medicinskoj praksi u Srbiji prihvatljiva, "ali da je sa stanovišta važnosti na dnu tabele gorućih problema u zdravstvu".

„Mislimo da je mnogo važnije ažuriranje listi čekanja i obezbeđivanje minimuma dostojanstva zaposlenih i korisnika usluga, te bismo više želeli da čujemo šta nadležni imaju da kažu o tome“, naveo je on u saopštenju.

Kritikovao je i ideju da se lekovi distribuiraju putem pošte.

„Što se tiče ideje da se lekovi distribuiraju putem pošte, smatramo da se time narušava osnovno pravilo da se lek može izdati pacijentu isključivo od strane edukovanog zdravstvenog radnika, u ovom slučaju apotekara ili apotekarke i da bi distribucija, gde bi bila uključena lica koja nisu zdravstvene struke, dovela do potencijalnih grešaka koje su, kada je u pitanju zdravlje, nakad sa nesagledivim posledicama“, rekao je on.

Đerlek: I privatnici će izdavati elektronske recepte

BEOGRAD - Ministarstvo zdravlja i JP "Pošta Srbije" započeli su saradnju na projektu integracije privatnog zdravstvenog sektora u sistem eRecept, čime će se privatnim zdravstvenim ustanovama omogućiti da izdaju recepte elektronskim putem.

Državni sekretar u Ministarstvu zdravlja Mirsad Đerlek rekao je danas da je reč o veoma značajnom projektu, koji ima za cilj da poveća kvalitet pružanja zdravstvenih usluga i podsetio da se u državnim ustanovama već izdaju elektronski recepti.

Istakao je da je važno da se privatni i državni zdravstveni sistem objedine u jedan centralni informacioni sistem, kako bi se uspostavila kontrola nad količinom lekova koji se propisuju.

"Primetili smo da se ogroman broj lekova propisuje u privatnom zdravstvenom sektoru, pa ćemo integracijom ova dva sistema imati potpunu kontrolu i uvid u propisivanje i količinu lekova i na taj način ćemo donositi zaključke od kojih će korist imati pacijenti", kazao je Đerlek na konferenciji za novinare u Palati Srbija.

Podsetio je da je vlada usvojila akcioni plan i program digitalizacije 2022-2026 i da je resorno ministarstvo realizovalo mnoge elemente iz tog plana, poput elektronskih zakazivanja i elektronskih uputa.

Đerlek je najavio i da će u narednom periodu početi realizacija projekta eBolovanje, što će, kako je rekao, olakšati građanima i pacijentima.

"Zahvalan sam JP 'Pošta Srbije, jer ćemo zajedno početi ovu integraciju privatnog zdravstvenog sektora. Iskoristićemo njihove softverske potencijale", naveo je Đerlek.

V.d direktora "Pošta Srbija" Zoran Đorđević rekao je da to javno preduzeće ima najveći potencijal kada je u pitanju IT, te da je i očekivano da učestvuje u projektima digitalizacije naše zemlje.

"Želeli smo i da eReceipt implementiramo i kod privatnika i da pomognemo našim građanima, ali i resornom ministarstvu, kako bi vodili evidenciju i omogućili da lekovi, koji su u takvim situacijama preko potrebni, budu dostupni građanima", rekao je Đorđević.

Đorđević je naveo i da je razgovorano o mogućnosti da pošta dostavlja lekove pacijentima na kućnu adresu.

"Želja nam je da ovo zaživi od današnjeg dana, ali punu primenu možemo očekivati od 1. januara, jer treba obavestiti privatne ustanove da mogu da koriste taj sistem i da je nuzno da mu se prilagode", kazao je Đorđević.

ПОЛИТИКА

Počeli specijalistički pregledi za vojne penzionere na VMA i vojnim bolnicama u Novom Sadu i Nišu

Na Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu i vojnim bolnicama u Novom Sadu i Nišu počela je, po nalogu potpredsednika Vlade i ministra odbrane dr Nebojše Stefanovića, jednonedeljna akcija sistematskih specijalističkih pregleda za vojne penzionere, saopštilo je Ministarstvo odbrane.

Reč je o kardiološkim pregledima kojima će nekadašnji pripadnici sistema odbrane moći da se podvrgnu bez čekanja u redovnoj proceduri, dok je na VMA moguće obaviti i oftamološki.

Vojni penzioneri, koji su već danas obavili preglede, izrazili su svoje zadovoljstvo zbog ove akcije, koju je Uprava za vojno zdravstvo organizovala u saradnji sa udruženjima vojnih penzionera preko kojih se vrši prijavljivanje.

– Veoma sam zadovoljan, brzo su me obavestili da mogu da dođem i da uradim sistematski. Pritisak mi je dobar, EKG odličan, oči su malo oslabile, ali, dobro, godina proizvodnje – kroz osmeh kaže penzioner Radomir Popović.

Načelnik Odeljenja za lečenje Sektora za lečenje VMA pukovnik dr Nemanja Borovčanin navodi da je u planu da se obavi po 30 pregleda dnevno u vojnim bolnicama Novi Sad i Niš, kao i 40 kardioloških i oftamoloških u Vojnomedicinskoj akademiji.

- Za sada je odziv dobar i verujem da ovi pregledi znače našim vojnim penzionerima. Recimo već smo kod jednog od njih našli povišen očni pritisak, za koji do sad nije ni znao da ga ima – kaže Borovčanin.

Kardiolog iz Klinike za urgentnu i internu medicinu VMA dr Milena Pandrc ističe značaj ovih pregleda prevashodno za prevenciju, kao i zbog mogućnosti da pacijenti ukoliko se ustanovi da imaju neka oboljenja odmah dobiju adekvatnu terapiju.